

København d. 19. april 2006
BAT/ /CV

Vedr. BAT-kartellets spørgeskemaundersøgelse af de erhvervsaktive 63-64 årige, der har valgt at blive på arbejdsmarkedet

Vedlagt er BAT-kartellets spørgeskemaundersøgelse.

BAT-kartellet ønsker med denne undersøgelse at sætte fokus på, hvorfor et antal 63-64 årige vælger at blive på arbejdsmarkedet og ikke benytte sig af deres mulighed for at gå på efterløn.

Debatten om efterlønnen er oftest meget ensidig. Den handler om hvordan man med en økonomisk stok eller gulerod kan få de ældre til at blive længere på arbejdsmarkedet og det handler mere om at hæve aldersgrænsen for pension og efterløn end at skabe et arbejdsmarked og nogle job, som de ældre sætter pris på.

Med denne undersøgelse vil vi lægge op til en anden og mere positiv tilgang til debatten om at forblive i arbejde.

Vi vil rette fokus mod årsagerne til, at den undersøgte gruppe har valgt at blive på arbejdsmarkedet. På den måde kan det synliggøres hvilke elementer af et arbejdsliv, der giver de ældre medarbejdere lyst til at blive.

Med venlig hilsen

John Larsen
Formand for BAT-kartellet

Arbejdsfri og hvad så?

- En undersøgelse af de 63-64-åriges arbejdsliv inden for bygge- og anlægsbranchen samt træ- og møbelindustrien

Forord

Debatten om efterlønnen er oftest meget ensidig. Den handler om, hvordan man med en økonomisk stok eller gulerod kan få de ældre til at blive længere på arbejdsmarkedet og det handler mere om at hæve aldersgrænsen for pension og efterløn end at skabe et arbejdsmarked og nogle job, som de ældre sætter pris på.

Med denne undersøgelse vil BAT lægge op til en anden og mere positiv tilgang til debatten om at forblive i arbejde. BAT har med undersøgelsen rettet fokus mod årsagerne til, at nogle bygningsarbejdere har valgt at blive på arbejdsmarkedet selvom de kunne gå på efterløn. På den måde vil BAT synliggøre, hvilke elementer af et arbejdsliv, der giver de ældre medarbejdere lyst til at blive.

Nedenstående udsagn afspejler Velfærdskommissionens forslag og regeringens Velfærdsudspil.

"Vi skal gøre Danmark mere robust overfor stigende levetid ved at skabe en mere holdbar balance mellem den del af livet, vi bruger i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet og som pensionist."

"Vi skal gøre Danmark mere virksomt ved at skabe bedre muligheder for og tilskyndelser til at deltage på arbejdsmarkedet".

"Vi skal gøre Danmark mere solidarisk så de offentlige ydelser i højere grad prioriteres til fordel for borgere med dårligt helbred og ringe økonomisk formåen og i mindre grad til borgere, der kan selv."

"En pensionsalder, der stiger med levetiden, løser ikke meget i sig selv. Konsekvensen vil nemlig være beskeden, hvis ikke vi samtidig gør noget andet. Forklaringen er velkendt: Andre ordninger – især efterlønnen – betyder, at pensionsalderen er ret ligegyldig for, hvornår store dele af befolkningen trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet. 3 ud af 4 har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de når den formelle pensionsalder på 65 år."

"De mennesker, der går på efterløn, kan opdeles i to grupper. Der er dem, som oplever et svigtende helbred og som ufrivilligt må trække sig – helt eller delvist – fra arbejdsmarkedet. Til denne gruppe findes der i dag en række ordninger, som – langt mere end efterlønsordningen – er målrettet til mennesker med svigtende helbred. Det drejer sig om førtidspension, fleksjob og sygedagpenge. Så er der gruppen uden nævneværdige helbredsproblemer, som bruger efterlønsordningen til at trække sig frivilligt tilbage fra arbejdsmarkedet. Vore analyser viser, at de udgør langt den største gruppe: De fleste efterlønsmodtagere er nemlig lige så friske, raske og rørige som dem, der fortsætter på arbejdsmarkedet frem til pensionsalderen."

"Egenbetalingen for efterløn dækker kun en mindre del af de samlede omkostninger til ordningen."

"Mere end 4 ud af 10 af alle 60-64-årige er på efterløn. Efterlønnen er den afgørende forklaring på, at tilbagetrækningsalderen er faldet siden starten af 1980'erne – til trods for at levetiden er steget i perioden."

V og K foreslår i Velfærdsudspillet bl.a.:

- Folkepensionsalderen hæves gradvist fra de nuværende 65 år til 66 år i 2023 og til 67 år i 2025.
- Efterlønsalderen hæves gradvist fra de nuværende 60 år til 61 år i 2017, til 62 år i 2019 og til 63 år i 2021. Efterlønsperioden er dermed 4 år.
- Efterløn målrettes personer med et langt arbejdsliv bag sig.
- Bidraget til arbejdsløshedsforsikring sættes ned, og efterlønsbidraget sættes tilsvarende op.
- Personer, der ønsker at fravælge efterlønsordningen, kan få en særlig kompensation på 65½ pct., når indbetalte efterlønsbidrag overføres til en pensionsordning.

John Larsen
Formand for BAT-kartellet

På baggrund af ovenstående resultater foreslår BAT følgende **politikforslag**:

- Alle virksomheder skal indføre en seniorpolitik, hvor der fokuseres på at fastholde de ældre medarbejdere og tiltrække ældre, der har forladt branchen.
- Overenskomsterne aftaler en mulighed for nedsat arbejdstid for de ældre medarbejdere.
- Virksomhederne skal begrænse den omfattende nedslidning i branchen og jo før der tages hul på opgaverne jo bedre for det er en mere langsigtet aktivitet.
- Find opgaver som de ældre medarbejdere synes om, og hvor der er en høj grad af egen kompetence i planlægningen og arbejdstempoet. Eksempelvis renoverings- og vedligeholdelsesopgaver i ejerboliger.
- Deleger større ansvar for opgaveløsningen til bygningsarbejderne.

Udarbejdet af:

Camilla Vakgaard, økonomisk politisk konsulent
Mads Zahle Østergaard, studentermedhjælp

Udgivet april 2006 af
BAT-kartellet
Kampmannsgade 4
1790 København V.
Telefon 70 300 300.
Fax 88 92 11 29.
E-mail adresse:
bat@batkartellet.dk
Hjemmeside:
<http://www.batkartellet.dk>

